

Důkazní břemeno při správě daní

Abstrakt

Diplomová práce detailně analyzuje jednotlivá ustanovení Daňového řádu věnující se problematice důkazního břemene. První část práce je věnována analýze teoretických východisek problematiky důkazního břemene se zvláštním důrazem na aplikaci základní zásady Daňového řádu v tomto institutu. Práce se zejména snaží přiblížit konkrétní dopady těchto zásad na vztah správce daně a daňového subjektu v průběhu daňového řízení. V druhé části se práce věnuje individuálním skutečnostem, ve vztahu ke kterým nesou daňový subjekt a správce daně důkazní břemeno. Zvláštní pozornost je věnována zejména propojení břemena tvrzení daňového subjektu a břemena důkazního, které je pro daňové řízení specifické. Při pojednání o skutečnostech, ve vztahu ke kterým daňový subjekt nese důkazní břemeno, se zároveň práce dotýká následků jeho neunesení. Poslední část diplomové práce se pak věnuje klíčovému nástroji pro překonání neunesení důkazního břemene daňovým subjektem. Použití pomůcek je jakožto následek neunesení důkazního břemene daňovým subjektem sekundární způsob stanovení daňové povinnosti. Pro stanovení daně za využití pomůcek je charakteristické použití tzv. kvalifikovaného odhadu a částečná rezignace na stanovení daně ve správné výši. Místo toho se správce daně použitím pomůcek snaží stanovení daně ve správné výši maximálně přiblížit. Zvláště se práce věnuje povinnosti správce daně zjišťovat skutečnosti i ve prospěch daňového subjektu a výkladu, jak je nutné tuto povinnost chápat. Obdobně práce analyzuje použití institutu dohody o sjednání daně. Ve vztahu k institutu sjednání daně je zvláštní prostor věnován úvaze nad mírou spolehlivosti použití pomůcek a možným legislativním úpravám ve vztahu k procesu uzavírání dohody o sjednání daně.

Práce má za cíl pomocí výše popsaného procesu analýzy dílčích aspektů problematiky důkazního břemene přiblížit čtenáři jeho úskalí. Unesení důkazního břemene je klíčovým bodem vedení daňového řízení a odvíjí se od něj úspěch daňových subjektů v řízení. Zároveň je unesení důkazního břemene klíčové pro zachování hospodárnosti a efektivity správy daní. Praktické otázky vyplývající z úsporné úpravy poskytnuté Daňovým řádem je kvalitně dotvářena úvahami soudů. Pokud bude zákonodárce i nadále reflektovat a zapracovávat tyto recentní závěry judikatury do Daňového řádu, může dojít k odstranění slepých míst úpravy a tím zlepšení orientace osob zúčastněných na daňovém řízení v dané problematice.